

Teie nr

Õiguskantsler nr

Selgitus avalduse menetlusse võtmata jätmise kohta

Lugupeetud proua Rehema

Täna Teid minule 06.12.2011 saabunud avalduse eest. Avalduses tõstatate tervishoiuteenuste korraldamise seaduse §-s 52 sätestatud tervishoiuteenuse osutajate ehitiste kulumi rahastamise küsimuse. Märkite, et 2012.aasta riigieelarves ei ole ette nähtud eraldi vahendeid ehitise kulumi rahastamiseks ja palute minul kontrollida 2012.aasta riigieelarve seaduse eelnõu vastavust tervishoiuteenuste korraldamise seadusele.

Tutvusin Teie avaldusega ja pean kahjuks teatama, et ma ei alusta Teie avalduse alusel menetlust. Selgitan lähemalt.

Õiguskantsleri ülesandeks on põhiseaduse § 139 lõike 1 kohaselt järelevalve teostamine õigustloovate aktide põhiseadusele ja seadustele vastavuse üle (ehk abstraktne normikontroll). Õiguskantsleri järelevalve hõlmab ka iga-aastast riigieelarve seadust.¹ Õiguskantsleri seaduse (edaspidi ÕKS) § 15 annab igäühele õiguse pöörduda avaldusega õiguskantsleri poole seaduse või mõne muu õigustloova akti põhiseadusele ja seadusele vastavuse kontrollimiseks.

Siiski ei tähenda avalduse esitamise õigus seda, et õiguskantsler on kohustatud automaatselt alustama kontrollmenetlust kõigi õigustloovate aktide suhtes, mille põhiseadusele vastavuse avaldaja vaidlustab. Mõõnan, et õiguskantsleri seaduse 4. peatükk ("Järelevalve õigustloovate aktide põhiseaduslikkuse ja seaduslikkuse üle") ei ütle selgelt, millal peab õiguskantsler laekunud avalduse menetlusse võtma. Seetõttu lähtun vastava otsuse tegemisel ennekõike ÕKS §-st 15 tuleneva õiguse eesmärgist: anda igäühele võimalus taotleda abstraktse normikontrolli kaudu enda põhiõiguste ja –vabaduste kaitset. Järelikult kontrollin isikult laekunud avalduse alusel reeglina neid õigustloovaid akte, mis riivavad avaldaja subjektiivseid õigusi.

Leian jätkuvalt, et praegune ehitiste kulumi rahastamise korraldus ei vasta tervishoiuteenuste korraldamise seaduse (edaspidi TTKS) § 52 lõike 1 punkti 10 eesmärgile, milleks on eristada ehitiste kulumi katmiseks vajalikud vahendid ja rahastamisallikad selgelt muudest tervishoiuteenuse osutajatele eraldatavatest vahenditest, eelkõige mitte finantseerida ehitiste kulumit ravikindlustuse vahenditest TTKS § 52 lõike 3 alusel üldises korras. Samas ma ei leia, et tervishoiuteenuste korraldamise seaduses sätestatu järgimata jätmisega on kaasnenud tervishoiuteenuste osutajate või muude isikute, muuhulgas Eesti Arstide Liidu, subjektiivsete õiguste riive.

¹ Vt RKÜKo 17.03.2000, nr 3-4-1-1-2000.

2

Eelnevast lähtudes ei alusta ma Teie avalduse põhjal menetlust 2012. aasta riigieelarve seaduse põhiseaduslikkuse kontrollimiseks. Samas võtan Teie tõstatatud probleemi teadmiseks ning juhin vajadusel pädevate institutsioonide tähelepanu sellele, et praegune ehitiste kulumi rahastamise korraldus ei vasta tervishoiuteenuste korraldamise seadusele. Samuti on Eesti Arstide Liidul võimalus tõstatada avaldusalune küsimus märgukirjas Rahandusministeeriumile, kes vastutab riigieelarve seaduse eelnõu koostamise eest, ja Sotsiaalministeeriumile, kelle pädevuses on tervishoiuteenuste korraldamist puudutavad küsimused.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Indrek Teder